

166/2020.

2020 MÁJ 07.

EGYENLŐ BÁNÁSMÓD HATÓSÁG

Ügyiratszám: EBH/HJF/251/ 5 /2019. ^{152/ 2020}

Hana György Úr részére
Igazgató

Tatabányai Szakképzési Centrum Bottyán János Szakgimnáziuma

2500 Esztergom
Főapát u. 1.

Tisztelt Igazgató Úr!

A Fővárosi Törvényszék 105.K.700.423/2019/12. számon 2020. április 21-én kelt végzésével tájékoztatta az Egyenlő Bánásmód Hatóságot, hogy a **105.K.700.423/2019/11. sorszámú ítélet** jogerőre emelkedett 2020. április 7. napján.

Fentiek alapján kérem intézkedését a jelen felhívásomhoz csatolt, a hatóság által már anonimizált határozat honlapjukra történő nyilvános közzététele valamint a határozatban közölt számlaszámra történő 50.000,-Ft bírság megfizetése érdekében.

Melléklet: anonimizált határozat

Budapest, 2020. április 23.

Tisztelettel:

Dr. Gregor Katalin
Hatósági és Jogi Főosztály vezetője
(dr. Honecz Ágnes elnök mb.-ból)

EGYENLŐ BÁNÁSMÓD HATÓSÁG

152/11/2020
Ügyiratszám: EBH/HJF/251/11/2019.

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság (1013 Budapest, Krisztina krt. 39/B.; a továbbiakban: hatóság) a kiskorú kérelmező törvényes képviselője által a Tatabányai Szakképzési Centrum Bottyán János Szakgimnáziumával (2500 Esztergom, Főapát u. 1.; a továbbiakban: eljárás alá vont, szakgimnázium) szemben előterjesztett kérelem alapján, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése tárgyában az alábbi

HATÁROZATOT

hozta:

A hatóság megállapítja, hogy az eljárás alá vont a kiskorú kérelmezővel szemben az egyéb helyzetével összefüggésben megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, és közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg azzal, hogy a sajátos nevelési igényű státuszára tekintettel elutasította a felvételét a szakgimnáziumba.

A hatóság az eljárás alá vontnak megtiltja a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását.

A hatóság továbbá elrendeli a jogsértést megállapító jogerős és végrehajtható határozatnak 45 napra történő nyilvános közzétételét – az eljárás alá vont közérdekből nyilvános adatainak kivételével személyazonosításra alkalmatlan módon – az eljárás alá vont bottyan.eu hivatalos honlapján, a földalról közvetlenül elérhető módon.

A fentieken túl a hatóság az eljárás alá vonttal szemben 50.000,- Ft, azaz ötvenezer forint bírságot szab ki, melyet az eljárás alá vont a határozat kézbesítésétől számított 30 napon belül köteles megfizetni a központosított bevételek 10032000-01040401-000000000 számú beszedési számlájára történő átutalással. Amennyiben a kötelezett a pénzfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot kell fizetni, amelynek mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat 365-öd része.

Az eljárással kapcsolatban költség nem merült fel.

A határozat ellen a közigazgatási eljárás keretében fellebbezésnek helye nincs, azonban a döntés bírósági felülvizsgálata kezdeményezhető. A határozattal szembeni közigazgatási pert a kézbesítéstől számított 30 napon belül a Fővárosi Törvényszéknek címzett, de az Egyenlő Bánásmód Hatóságnál 3 példányban, írásban benyújtott kereseti kérelemmel lehet kérni. A Fővárosi Törvényszék előtt a jogi képviselőt kötelező. A bíróságtól az ügyben tárgyalás tartása kérhető. A jogi képviselővel eljáró fél a kereseti kérelmet az űrlapbenyújtás támogatási szolgáltatás igénybevételével köteles benyújtani az Egyenlő Bánásmód Hatóság EBH Hivatali Kapuján (KRID: 101221969) keresztül.

INDOKOLÁS

A kiskorú kérelmező törvényes képviselőjének a panasza 2019. május 31-én érkezett a hatósághoz. Előadta, hogy a kiskorú kérelmező 2019-ben jelentkezett a Tatabányai Szakképzési Centrum Bottyán János Szakgimnáziumának informatikai rendszergazda szakára. Leírta, hogy a szakgimnázium központi írásbeli felvételi vizsgát nem tartott, a felvételizőket – a sajátos nevelési igényű, illetve diszlexiás tanulók kivételével – az általános iskolai jegyeik alapján rangsorolta. Beszámolt arról, hogy a kiskorú kérelmező általános iskolája a felvételi lapon feltüntette gyermeke sajátos nevelési igényű státuszát, ezért az eljárás alá vont bekérte a szakértői bizottság szakvéleményét. Az eljárás alá vont a szakértői vélemény alapján gyermeke felvételének elutasításáról döntött, a pontjait – amelyek alapján 88 %-os teljesítményt ért volna el – nem vette figyelembe. Állítása szerint az eljárás alá vont telefonon azt mondta neki, hogy egy diszlexiás nem tud programozni, mert összekeveri a kis- és nagybetűket. A törvényes képviselő szerint viszont ez nem igaz, és a szakértői véleményben sem szerepel. Leírta, hogy az eljárás alá vont határozata ellen nem fellebbezett, mivel a telefonos beszélgetés után már nem akarta, hogy gyermeke ebben az oktatási intézményben folytassa a tanulmányait. Mellékelte a Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat 2017. június 8-án kelt szakértői véleményét, amely szerint a kiskorú kérelmező egyéb pszichés fejlődési zavarral küzd, a diagnózisa szerint nem meghatározott olvasási zavara (diszlexia) és írászavara (diszgráfia) van, ezért sajátos nevelési igényű. A szakértői vélemény szerint a kiskorú kérelmező oktatását/nevelését integrált formában kell megvalósítani, amelynek során egyéni megsegítés (tanórai differenciálás, kiscsoportos fejlesztés, értékelési könnyítések) illeti meg. A kiskorú kérelmezőt továbbá mentesíteni kell a magyar és az idegen nyelv helyesírás tantárgyrészének értékelése alól.

A hatóság 2019. június 4-én kelt végzésében hiánypótlásra hívta fel a törvényes képviselőt, aki 2019. június 7-én megküldte a hatóságnak az eljárás alá vont honlapjáról letöltött felvételi jegyzéket, amelyen a jelentkezők OM azonosítóval szerepeltek. A jegyzéken az elutasított tanulókat külön táblázatban, százalékos eredmény nélkül tüntették fel. A megküldött dokumentumból megállapítható volt, hogy a kiskorú kérelmező a 2019/2020-as tanévben a szakgimnázium 0170 és 0171 kódszámú tanulmányi területeire jelentkezett, ahol a négy éves képzést angol nyelvből egy éves nyelvi előkészítő évfolyam előzi meg. A felvételi jegyzék szerint a 0170 kódszámú tanulmányi területre 34 főt, a 0171 kódszámú tanulmányi területre 20 főt vettek fel. A kiskorú kérelmező felvételét mindkét szakon elutasították.

A hatóság 2019. június 12. napján indított eljárást a szakgimnáziummal szemben, és nyilatkozattételre hívta fel. Ezzel egyidejűleg a törvényes képviselőt is tájékoztatta az eljárás megindításáról. A Tatabányai Szakképzési Centrum az eljárás alá vont nyilatkozatát 2019. június 21-én küldte meg a hatóságnak azzal, hogy az abban foglaltakkal egyetért. Az eljárás alá vont a nyilatkozatában előadta, hogy a szakgimnázium a középiskolai felvételi eljárás során nem tartott felvételi vizsgát, a jelentkezők rangsorolásáról, illetve az elutasításokról az általános iskolában elért tanulmányi eredmények és a szakértői vélemények alapján döntött. Az általános iskolai osztályzatok közül a szakgimnáziumban oktatott ágazatok szempontjából fontos tantárgyakat súlyozottan vette figyelembe. Előadta, hogy a szakgimnáziumban a tanulók az informatika ágazatba tartozó szakmai képzést – összhangban az iskola pedagógiai programjával, amely az idegen nyelv magas szintű elsajátítását célozza – kizárólag a nyelvi előkészítő évfolyam sikeres teljesítése után kezdhetik meg. Az eljárás alá vont ezért a jelentkezők elbírálásakor az informatikai és a nyelvi képzés szempontjait is mérlegelte. Beszámolt arról, hogy a kiskorú kérelmező kizárólag a nyelvi előkészítő évfolyamra

jelentkezett. Az eljárás alá vont viszont – az iskola honlapján és a felvételi tájékoztató fórumokon megjelent hivatalos tájékoztatójában foglaltak alapján – a nyelvi előkészítő évfolyamra benyújtott jelentkezéseket elutasította abban az esetben, ha a jelentkező nyelvi tantárgy értékelése és minősítése alól mentesítéssel rendelkezett.

Nyilatkozott arról, hogy a kiskorú kérelmező felvételének elutasításáról a felvételi tájékoztatóban közzétett feltételek és a szakértői vélemény egészében foglaltak (diagnózis, javaslatok az egyéni megsegítésre, heti két óra gyógypedagógusi fejlesztés) mérlegelése alapján döntött. Döntésével a kiskorú kérelmező érdekeit vette figyelembe, akit meg akart kímélni a feltételezhető kudarcoktól. Álláspontja szerint a diszlexia és a diszgráfia kezelése olyan különleges támogatást igényel – különösen az idegen nyelv tanulása terén –, amelyet célszerű az erre felkészült intézményekben, megfelelő szakemberektől igénybe venni. Tagadta, hogy azt mondta a törvényes képviselőnek, hogy egy diszlexiás nem tud programozni. Leírta, hogy véleménye szerint a kiskorú kérelmezőt a panaszával összefüggésben nem érte hátrány, mivel a gyermek a Tatabányai Szakképzési Centrum egy másik tagintézményébe felvételt nyert. Beszámolt arról is, hogy a 0170 és 0171 kódszámú tanulmányi területekre felvett gyermekek között nincsen sajátos nevelési igényű tanuló. Nyilatkozott arról, hogy több jelentkező felvételét a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézsége körében jelentkező beszédészlelési elmaradása vagy idegen nyelvből való felmentése miatt utasította el, másokat pedig a gyenge, 60 % alatti tanulmányi eredménye miatt nem vett fel. Mellékelte a felvételi tájékoztatót, valamint a kiskorú kérelmező jelentkezési lapját és szakértői véleményét.

A hatóság megküldte az eljárás alá vont nyilatkozatát a kiskorú kérelmező törvényes képviselőjének, aki a 2019. július 1-jén érkezett nyilatkozatában leírta, hogy az eljárás alá vont felvételi tájékoztatója nem utalt a szakértői vélemény fontosságára. Nyilatkozott arról is, hogy a kiskorú kérelmező csak az angol nyelv helyesírás része alól, azaz a szavak hibátlan leírása alól rendelkezik felmentéssel, egyébként e tantárgyból is osztályozzák a teljesítményét. Hivatkozott arra, hogy a kiskorú kérelmező oktatását a szakértői vélemény szerint integrált formában, és nem speciális iskolában kell megvalósítani. Egyezségi ajánlatában azt kérte az eljárás alá vonttól, hogy ismerje el, hogy a felvételi eljárás során a kiskorú kérelmezővel szemben nem tartotta meg a felvételi tájékoztatóban foglaltakat. Kérte továbbá a szakgimnáziumtól, hogy a felvételi tájékoztatóban tüntesse fel a diszlexiás tanulókra vonatkozó speciális elbírálási szabályokat.

A hatóság az alábbi jogszabályi rendelkezésekre tekintettel hozta meg a döntését:

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Ebktv.) 14. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság kérelem alapján vizsgálatot folytat annak megállapítására, hogy megsértették-e az egyenlő bánásmód követelményét.

Az Ebktv. 4. § g) pontja szerint a közoktatási intézmények kötelesek megtartani az egyenlő bánásmód követelményét jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során. Az Ebktv. 27. § (1) bekezdése szerint az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre,
a) amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy

b) amelynek megszervezéséhez az állam

ba) közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy

bb) közvetve – így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján – hozzájárul.

Az Ebktv. 7. § (2) bekezdése szerint ha e törvény eltérően nem rendelkezik, az olyan magatartás, intézkedés, feltétel, mulasztás, utasítás vagy gyakorlat (a továbbiakban együtt: rendelkezés) nem sérti az egyenlő bánásmód követelményét,

a) amely a hátrányt szenvedő fél alapvető jogát másik alapvető jog érvényesülése érdekében, elkerülhetetlen esetben korlátozza, feltéve, hogy a korlátozás a cél elérésére alkalmas és azzal arányos,

b) amelynek az a) pont hatálya alá nem tartozó esetekben tárgyilagos mérlegelés szerint az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, észszerű indoka van.

Az Ebktv. 8. § t) pontja szerint közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt egyéb helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport részesül, részesült vagy részesülne. Az Ebktv. 8. § t) pontja alapján az egyéb pszichés fejlődési zavar miatti sajátos nevelési igény mint egyéb helyzet védett tulajdonságnak minősül.

Az Ebktv. 19. §-a szerint az eljárás során a sérelmet szenvedett félnek kell valószínűsítene, hogy hátrány érte, és hogy annak elszenvedésekor rendelkezett az Ebktv.-ben felsorolt védett tulajdonságok valamelyikével. A másik felet terheli annak bizonyítása, hogy a jogsérelmet szenvedett fél által valószínűsített körülmények nem álltak fenn, vagy az egyenlő bánásmód követelményét megtartotta, illetve az adott jogviszony tekintetében nem volt köteles megtartani.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nktv.) 47. § (1)-(2) bekezdése szerint a sajátos nevelési igényű gyermeknek, tanulónak joga, hogy különleges bánásmód keretében állapotának megfelelő pedagógiai, gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy igényjogosultságát megállapították. A különleges bánásmódnak megfelelő ellátást a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint kell biztosítani. A szülő választja ki a sajátos nevelési igényű tanuló számára megfelelő ellátást nyújtó nevelési-oktatási intézményt az illetékes szakértői bizottság szakértői véleménye alapján, a szülő és a gyermek igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével.

A hatóság az ismertetett tényállás alapján – a fenti jogszabályokra tekintettel – megállapította, hogy a kérelem az alábbiak szerint megalapozott.

Az eljárás alá vont szervezeti és működési szabályzata szerint a tanulók felvételével és a tanulói jogviszonnyal kapcsolatos kérdésekben, így a felvétel elutasításáról is a szakgimnázium igazgatója dönt. A hatóság ezért az eljárás során a szakképzési centrum tagintézményének, a szakgimnáziumnak a felelősségét vizsgálta. Az Ebktv. 4. § g) pontja szerint a közoktatási intézmények kötelesek megtartani az egyenlő bánásmód követelményét jogviszonyaik létesítése során, jogviszonyaikban, eljárásaik és intézkedéseik során. A hatóság

megállapította, hogy az Ebktv. 4. § g) pontja és 27. § (1) bekezdése alapján a szakgimnázium az Ebktv. személyi hatálya alá tartozik.

A hatóság a Komárom-Esztergom Megyei Pedagógiai Szakszolgálat 2017. június 8-án kelt szakértői véleményéből megállapította, hogy a kiskorú kérelmező az egyéb pszichés fejlődési zavara (diszlexia és diszgráfia) miatti sajátos nevelési igényére tekintettel rendelkezik az Ebktv. 8. § t) pontja szerinti (egyéb helyzet) védett tulajdonsággal. A hatóság megállapította azt is, hogy a kiskorú kérelmező az eljárás alá vont intézkedésének, azaz felvétele elutasításának sérelmezésével, és az ezt alátámasztó dokumentum csatolásával valószínűsítette az őt ért hátrányt.

A hatóság a kérelemmel összefüggésben megállapította, hogy a szakgimnázium honlapján a kötelező közzétételi listák között jelenleg is megtalálható a 2019/2020-as tanévre vonatkozó felvételi tájékoztató. A tájékoztató – az eljárás alá vont nyilatkozatának megfelelően – valóban tartalmazta azt a kitétel, hogy a szakgimnázium a nyelvi előkészítő évfolyamra benyújtott jelentkezést elutasítja, amennyiben a jelentkező nyelvi tantárgy értékelése és minősítése alóli mentesítéssel rendelkezik.

A hatóság az eljárás során megvizsgálta a Tatabányai Szakképzési Centrumnak és a szakgimnáziumnak a köznevelési információs rendszerben (KIR) nyilvántartott dokumentumait abból a szempontból, hogy az eljárás alá vontnak el kell-e látnia sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását. **A szakképzési centrum az alapító okirata szerint az alaptevékenysége körében ellátja a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók iskolai nevelését-oktatását, és az eljárás alá vont szervezeti és működési szabályzata ugyanerről rendelkezik.** Az eljárás alá vont szervezeti és működési szabályzatának 5.5. pontja az iskolába való felvétel körében azt írja még elő, hogy az iskolába az a tanuló vehető fel, aki a nemzeti köznevelésről szóló törvényben meghatározott kötelezettségének eleget tett, az előírt előképzettségi feltételeknek megfelel, továbbá az általános egészségügyi, pályaalkalmassági követelményeknek, a szakképző évfolyamokon pedig a választott szakmára meghatározott speciális egészségügyi követelményeknek megfelel. **A hivatkozott dokumentumok tehát a szakgimnáziumba felvehető tanulók köréből egyik ágazaton sem zárják ki a diszlexia vagy diszgráfia miatt sajátos nevelési igényű gyermekeket.**

A kiskorú kérelmező a szakértői vélemény szerint integráltan oktatható, a nevelését-oktatását ezért a szakgimnázium – a szakmai dokumentumai alapján – a sajátos nevelési igényű státuszára és a szakértői véleményben előírt kedvezmények miatt nem utasíthatta volna el. A kiskorú kérelmező emellett a felvételi tájékoztatóban megfogalmazott kizárási feltételekkel szemben a szakértői vélemény alapján csak az idegen nyelv helyesírás tantárgyrészének értékelése alól részesült mentesítésben.

A fentiek alapján a hatóság megállapította, hogy a szakgimnázium a szervezeti és működési szabályzatát megsértve, észszerű indok nélkül döntött a kiskorú kérelmező felvételének elutasításáról. A hatóság ugyanis nem fogadta el az eljárás alá vont azzal kapcsolatos védekezését észszerű indokként, hogy a diszlexia és a diszgráfia kezelését, különösen az idegen nyelv tanulását a szakgimnázium helyett, erre felkészült intézményben

kell biztosítani. Nem fogadta el továbbá észszerű indokként, hogy a kiskorú kérelmező felvételét azért utasította el, mert a szakértői vélemény szerint egyéni megsegítést és fejlesztést kellett volna számára biztosítani. **A kötelező erővel bíró szakértői vélemény ugyanis nem írta elő a kiskorú kérelmező külön, speciális oktatási intézményben való nevelését-oktatását, ezzel ellenkezőleg, az integrált oktatásáról rendelkezett. Az Nktv. 47. § (1) bekezdése szerint továbbá a szakértői véleményben előírt megsegítést és fejlesztést az oktatási intézménynek a kiskorú kérelmező integrált oktatása során kell biztosítania.** A hatóság nem fogadta el észszerű okként azt sem, hogy az eljárás alá vont az esetleges kudarcok megelőzése céljából, a kiskorú kérelmező érdekében döntött a felvétele elutasításáról.

A hatóság a fentiek alapján megállapította, hogy az eljárás alá vont megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, és a kiskorú kérelmezővel szemben az egyéb helyzete (sajátos nevelési igényű gyermek, egyéb pszichés fejlődési zavar) miatt közvetlen hátrányos megkülönböztetést valósított meg azzal, hogy a sajátos nevelési igényű státuszára tekintettel elutasította a felvételét a szakgimnáziumba.

A hatóság az eljárás alá vonttal szemben az Ebktv. 17/A. § (1) bekezdés b), c) és d) pontja szerinti jogkövetkezményeket állapította meg. A szankciók megállapításánál figyelembe vette a jogsértés súlyát, azt, hogy a jogsértő magatartás kiskorú személyt érintett, és a jogsértéssel okozott hátrány nem visszafordítható. A hatóság a határozat nyilvánosságra hozatalát az eljárás alá vont honlapján preventív okok miatt rendelte el. A hatóság a bírság kiszabása során – a fentiekén túl – figyelembe vette az eljárás alá vont gazdasági súlyát.

A hatóság a kiskorú kérelmező törvényes képviselőjének egyezségi javaslatát nem küldte meg az eljárás alá vontnak, mivel az nem felelt meg az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 83. § rendelkezésének.

A határozatot az Ebktv. 14. § (1) bekezdés a) pontjában biztosított hatáskörömben eljárva hoztam meg. A határozat elleni fellebbezést az *általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (Ákr.)* 116. § (4) bekezdésének a) pontja zárja ki. A jogorvoslatról szóló tájékoztatást az Ákr. 114. § (1) bekezdése, továbbá a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.) 12. § (2) bekezdésének a) pontja, a 13. § (11) bekezdése, a 27. § (1) bekezdése, 77. § (2) bekezdése, és a 39. § (1) bekezdése alapján állapítottam meg.

Budapest, 2019. július 19.

Dr. Honecz Ágnes
elnök

5

ÉRTELMEZŐ
BKKP 1534

2020.04.24

EGYENLŐ BÁNÁSMÓD HATÓSÁG
1013 Budapest, Krisztina krt. 29/B; 1539 P.O., Pf. 672
(Ebn/KZF/15215/2018)

2020-05-07

Jana Gyöngy
igazgató "r"
Tatabányai Szabóreni Centrum
Kotyán János Székelyudvarosi

Esztergom

Főapdt u.1

2500

TÉRTIVEVÉNY
ADVICE OF DELIVERY

BUDAI KÖZPONTI KÉZBESÍTŐ POSTA

RL 1534 023 061 024 4

R